

2. Alerta vermella

Mig dret és millor que cap?

Temes	Drets humans
Nivell de dificultat	Nivell 2
Edat recomanada	8-13 anys
Temps estimat	60 minuts (menys en el cas de grups més grans)
Grup	Com a mínim més de 10 infants i 3 facilitadors
Tipus d'activitat	Joc de grup a l'exterior, amb activitat física
Resum	Els infants han d'intentar trobar la meitat que falta d'un dret abans que els el robin.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Promoure dinàmiques de grup. • Crear oportunitats per parlar dels drets humans.
Preparació	<ul style="list-style-type: none"> • Repassem les instruccions del joc i les targetes amb els rols curiosament per assegurar-nos que comprenem com funciona l'activitat. És un joc complicat que adjudica rols complexes a tots els participants. S'ha de tenir en compte que aquesta activitat necessita un cert nombre de facilitadors: amb 10 infants participant es necessita un mínim de tres facilitadors (un coordinador, un post central i un caçador) més dos targetaires, paper que poden fer també infants. • Copiem les targetes de rols per als facilitadors i qualsevol infant que tingui un rol. Informem als facilitadors i als infants que tinguin un rol. • Copiem o escrivim les 10 targetes de drets en diferents papers de colors per acabar tenint un total de 50 targetes, les necessàries per a un grup de 10-15 infants. Afegim un nou color per cada 5 infants més (p. ex. per a 25 infants es necessiten 70 targetes de 7 colors diferents). • Retallem les targetes de drets en tires de drets individuals. • Retallem els drets per la meitat. Dividim les mitges targetes en dues piles. Donem una pila al post central i dividim les altres a l'atzar entre els targetaires. • Comprovem el lloc de l'activitat, i definim els límits de l'àrea de joc. Establim una localització per al post correu i els diferents targetaires.
Material	<ul style="list-style-type: none"> • 50-70 tires de targetes de drets tallades per la meitat en papers de diferents colors • Tisoires • Cinta adhesiva per enganxar les targetes • Clips o cinta adhesiva per recompondre les targetes de drets completades • Alguna cosa que faci soroll per indicar la «temporada de caça» i la fi del joc (p. ex. un xiulet) • Senyals, barrets o qualsevol altra peça de roba distintiva per als caçadors • Recomanable: farmaciola, aigua

Instruccions

1. Reunim la canalla al post central i presentem l'activitat: ens han donat Alerta Vermella, i se'ls ha demanat que es posin en acció. Deu drets dels infants han desaparegut i sembla que s'han perdut per sempre. Tot i així, s'ha recuperat la meitat dels drets perduts. El seu repte serà trobar la meitat que falta i així restaurar el dret sencer. Si no aconsegueixen totes les targetes de drets en un temps determinat, guanyaran als caçadors, que posen en perill els Drets dels Infants.
2. Establim la durada del joc (30 minuts per a grups petits; 20 minuts per a grups de 20 infants o més), expliquem quins són els límits del joc i ens posem d'acord en un senyal auditiu que indiqui el començament i el final del joc. Expliquem que com a facilitadors romandrem fora del joc per tal d'assegurar-nos que tothom està bé i segueix les regles.
3. El facilitador que fa de post central dóna a cada infant mitja targeta i es queda amb la resta. Expliquem

als infants que l'objectiu del joc és trobar l'altra meitat de la seva targeta per tenir una targeta de drets sencera. Les altres meitats de les targetes les han d'obtenir dels targetaires. Han de coincidir tant en el número del dret com en el color de la targeta.

4. Quan algú tingui les dues meitats d'una targeta, les ha de portar al post central.
5. Presentem i expliquem als infants el paper del post central:
 - a. L'activitat comença i acaba al post central.
 - b. Quan tingueu les dues meitats d'una targeta de drets, l'heu de portar al post central. Aleshores l'infant ha d'ajuntar les dues meitats i penjar la targeta de drets completa.
 - c. Aquesta persona podrà llavors tenir una altra targeta.
6. Presentem i expliquem als infants el paper dels targetaires:
 - a. Els targetaires tenen la meitat que falta de les targetes. S'estaran a diferents llocs de l'àrea de joc on els jugadors els podran trobar. La major part dels targetaires romandrà en un mateix lloc; tot i així, com a mínim un targetaire deambularà per l'àrea de joc.
 - b. Us heu d'apropar a un targetaire i ensenyar-li la mitja targeta. Si el targetaire té l'altra meitat de la targeta, us la donarà. Llavors haureu de portar la targeta completa al post central, agafar una altra targeta i tornar a començar.
 - c. Si el targetaire no té l'altra meitat de la vostra targeta, haureu de demanar-ho a un altre targetaire.
 - d. Durant les temporades de caça l'únic lloc segur és a distància d'un braç dels targetaires. Si podeu tocar un targetaire, els caçadors no us poden agafar.
 - e. En aquest moment els targetaires surten i es col·loquen a les seves posicions.
7. Presentem i expliquem el paper dels caçadors i el sistema de les «temporades de caça»:
 - a. Durant les temporades de caça, els caçadors intentaran atrapar-vos i prendre-us els drets.
 - b. Cada vegada que us agafin, els caçadors trencaran les vostres targetes en dos. Us donaran una de les meitats i l'altra meitat la donaran als targetaires. Això vol dir que cada vegada que us enxampin, serà més complicat completar la vostra targeta, ja que estarà repartida en trossos més petits.
 - c. Sabreu quan comença la temporada de caça perquè sentireu un xiulet o un soroll una vegada. Quan la temporada de caça acabi, sonarà dues vegades.
 - d. Recordeu que l'únic lloc on els caçadors no us poden agafar és a una distància menor d'un braç d'un targetaire.
8. Comencem el joc. La canalla comença a córrer per tota la zona de joc buscant els targetaires per poder completar les mitges targetes que tenen.
9. El joc s'acaba quan s'han completat totes les targetes o s'acaba el temps.

Reflexió i avaluació

1. Reflexionem sobre l'activitat fent preguntes com ara:
 - a. Què ha passat durant el joc?
 - b. Quins han estat els moments més emocionants?
 - c. Teníeu una estratègia concreta?
 - d. Si tornéssiu a jugar, faríeu alguna cosa diferent?
 - e. Què en penseu d'aquesta activitat?
2. Relacionem l'activitat amb els drets humans fent preguntes com ara:
 - a. Quan diem «tenim dret a...», què significa?

- b. Creieu que aquests drets són «universals»? Es respecten a tot el món?
- c. A la vida real, qui serien els «caçadors» i qui els «targetaires»?
- d. Què podem fer a la nostra vida diària per assegurar-nos que tothom té els mateixos drets?

Suggeriments de continuïtat

- L'activitat «24. Mòbil de drets» se centra en els mateixos deu drets i els relaciona amb el gènere. És una activitat tranquil·la i creativa.
- Les activitats «23. Més important... per a qui?» i «25. Navegant cap a la terra promesa» demanen als infants que estableixin prioritats entre drets i destaquen la importància de tenir-ne la totalitat.

Propostes d'acció

Parlem amb els infants sobre quins drets gaudeixen en la seva vida diària i fem que decideixin algunes accions concretes que poden fer per promoure'ls dins la seva comunitat.

Consells per a la facilitació

- Hem de tenir en compte que esta activitat precisa d'un cert nombre de facilitadors. Com a mínim un facilitador s'hauria de quedar fora del joc, fent de coordinador. Els targetaires poden ser facilitadors o infants, però només els facilitadors poden ser post central o caçadors. Quants més infants participin en el joc, més facilitadors seran necessaris per poder jugar d'una manera tranquil·la i segura.
 - **Nombre mínim de facilitadors necessari per a un grup petit d'infants:** 3 facilitadors (un coordinador, un post central i un caçador) més dos targetaires.
 - **Nombre mínim de facilitadors necessari per a un grup de 20 jugadors:** 5 facilitadors (un coordinador, un post central i dos caçadors), més 3-4 targetaires.
 - **Nombre mínim de facilitadors per a un grup de 25 jugadors:** 5 facilitadors (1 coordinador, 1 post central i 3 caçadors), més 4-5 targetaires.
- Aquesta activitat es realitza millor a l'exterior (p. ex. pati, camp d'esports, parc, bosc, etc.). També es pot adaptar a un espai interior gran.
- Encara que l'activitat és bastant segura, sempre és recomanable portar una farmaciola i una ampolla d'aigua per a jocs d'exterior fora de l'escola o centre de lleure.

MATERIAL FOTOCOPIABLE: TARGETES DE ROL

ROL DE FACILITADOR COORDINADOR (1 facilitador)

Al començament s'ha d'explicar el joc i establir els límits. També s'ha de deixar clar quin és el senyal que atura el joc al final o en cas d'emergència, que ha de ser bastant diferent del senyal que marca la «temporada de caça».

Assegura't que tant els infants com els facilitadors comprenen i compleixen els seus rols. Durant l'activitat hauràs de vigilar que ningú no jugui brut ni faci res que podria suposar un perill per als infants. Intervé o atura el joc si fos necessari. Guarda la farmaciola i l'ampolla d'aigua per si calgués. Quan s'acabi el temps, has d'aturar el joc i dirigir la reflexió.

ROL DE POST CENTRAL (1 facilitador)

Com el seu nom implica, aquest ha de ser un lloc fix i central. L'activitat comença i acaba aquí.

Has de donar les meitats de les targetes als infants i quedar-te amb la resta de mitges targetes que no es donen als jugadors. Els targetaires agafen les altres meitats de les targetes.

- Els infants que tinguin les dues meitats d'una targeta de drets te les portaran. Has de deixar que t'agafin una targeta nova.
- Uneix les meitats completades de les targetes de drets. Penja les targetes completes en un mur o arbre per tal que els infants puguin veure els seus progressos.
- Fixa't que a mesura que els infants agafin noves mitges targetes, començaran a desenvolupar la seva estratègia per completar jocs de colors, en lloc de completar targetes a l'atzar. Els has d'animar que ho facin, però no siguis tu qui inicia la construcció d'aquesta estratègia.
- A mesura que els infants es vagin retirant del joc, demana'ls que t'ajudin amb les tasques de post central.

ROL DE TARGETAIRE (2 o més infants o facilitadors)

Dividiu entre vosaltres tot el joc de mitges targetes.

- Ubiqueu-vos en algun lloc al terreny de joc. No heu d'estar amagats, però si espaiats. Els infants han de poder trobar-vos.
- Tots, excepte d'un, romaneu al mateix lloc. Un targetaire ha d'anar deambulant durant el joc, la qual cosa permet a aquest facilitador ajudar en la vigilància del joc.
- Els jugadors se us aproparan i us ensenyaran mitja targeta. Si teniu l'altra meitat, els l'heu de donar.
- Durant les temporades de caça, es formarà una zona de seguretat al vostre voltant, amb l'espai a l'abast de les vostres mans. Els caçadors no poden atrapar els jugadors dins d'aquesta zona.
- Encara que ja no us quedin targetes per donar, estigueu al vostre lloc fins que el so final indiqui el final del joc. Aleshores torneu al post central i aneu avisant els infants que trobeu que potser no hagin sentit el so final.

ROL DE CAÇADOR (1 o més facilitadors)

- El vostre paper és enxampar els jugadors i treure'ls els drets durant les temporades de caça. Cada vegada que aconseguis enxampar un jugador, trenqueu per la meitat la mitja targeta del jugador. Torneu un dels trossos al jugador i doneu l'altre a un targetaire. Això farà que sigui més complicat per al jugador completar la targeta.
- Les temporades de caça són un moment molt emocionant per als infants. Feu-les amb regularitat, però que durin poc temps. Feu sonar el xiulet una vegada quan comenci la temporada de caça i dues quan acabi.
- Els caçadors hauríeu d'anar vestits d'una manera similar (p. ex. un barret, un senyal, un abric o bufanda) i ser molt visibles. Feu sorollets durant la temporada de caça per fer-ho més emocionant per als infants.
- A l'hora de «caçar», el propòsit és més donar emoció al joc que atrapar la canalla. Si agafeu moltes vegades als mateixos jugadors, els infants es poden desanimar.

MATERIAL FOTOCOPIABLE: TARGETES DE DRETS

Després de fotocopiar aquesta graella en papers de colors diferents, retallem cada dret. Quan tinguem tots els drets retallats, els tallem en dues meitats. Cada dret tindrà dues parts, iguals en color i número. Una meitat de les targetes se la queda el post central per repartir entre els infants, mentre que l'altra meitat es divideix entre els targetaires. Per a un grup de 10-15 infants fem còpies de les Targetes de Drets en cinc colors diferents, i així creem un total de 50 targetes. Afegim un color per cada cinc infants més (p. ex. per a 25 infants, necessitarem 70 targetes en set colors). Si és complicat fer fotocòpies, les podem escriure a mà.

ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS
 Imprimeix amb finalitat educativa descarregada
 des del web aheadedu.org/PetitCompass

1.	Tots els infants tenen dret a protecció.	1.
2.	Tots els infants tenen dret a l'educació.	2.
3.	Tots els infants tenen dret a rebre atenció mèdica.	3.
4.	Tots els infants tenen dret a gaudir d'activitats d'esbarjo i a jugar.	4.
5.	Tots els infants tenen dret a un nom i una nacionalitat.	5.
6.	Tots els infants tenen dret a escollir la seva religió.	6.
7.	Tots els infants tenen dret a la informació.	7.
8.	Tots els infants tenen dret a crear una associació.	8.
9.	Tots els infants tenen dret a viure a una casa amb la seva família.	9.
10.	Tots els infants tenen dret a un judici just.	10.

